

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Nadejda Toma,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Diaconu și Victor Boico

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Afanas Marin în numele inculpatului Boșca Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2020, în cauza penală în privința lui

***Boșca Sergiu XXXXX**, născut la
XXXXX, originar din XXXXX și domiciliat în
XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 21.02.2019 – 13.01.2020;

Instanța de apel: 31.01.2020 – 14.09.2020;

Instanța de recurs: 30.11.2020 – 31.05.2021.

Colegiul penal lărgit asupra recursului în cauză

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 ianuarie 2020, cauza fiind judecată în procedura prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, **Boșca Sergiu XXXXX** a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 84 Cod penal, la pedeapsa aplicată s-a adăugat parțial partea pedepsei stabilită în baza sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21.02.2019, fiindu-i stabilită lui **Boșca Sergiu XXXXX** o pedeapsă definitivă, prin prisma art. 87 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare, pe un termen de 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cererea procurorului privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată s-a respins ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că Boșca Sergiu XXXXX, la 10.12.2018, aproximativ la ora 00:45, nedeținând permis de conducere,

aflându-se la volanul automobilului de marcă „BMW”, model „318”, cu numărul de înmatriculare XXXXX și deplasându-se pe str. XXXXX, a fost stopat de către colaboratorul Inspectoratului Național de Patrulare, și în cadrul verificării actelor a fost suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică.

În continuare, conducătorul mijlocului de transport Boșca Sergiu XXXXX, contrar prevederilor pct. 11 lit. i), j) din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, conform căroră *„conducătorul de vehicul este obligat după oprirea vehiculului la semnalul altui reprezentant al organului de control să îndeplinească necondiționat dispozițiile legale ale acestei persoane și să se supună, la solicitarea polițistului, procedurii de testare a aerului expirat sau, după caz, examenului medical de recoltare a probelor biologice în vederea constatării alcoolemiei, consumului de droguri ori de alte substanțe psihotrope sau de medicamente cu efecte similare”*, cerințelor art. 23 alin. (3) lit. a) din Legea cu privire la siguranța traficului rutier nr. 131 din 07.06.2007, potrivit căroră *„conducătorul de autovehicul este obligat să cunoască și să respecte Regulamentul Circulației Rutiere”* și contrar prevederilor pct. 21 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16.04.2009, conform căruia *„în cazul în care în urma examinării medicale se stabilește stare de ebrietate, recoltarea probelor biologice pentru determinarea concentrației alcoolului în sânge și a prezenței substanțelor stupefiante sau a medicamentelor cu efecte similare acestora în sânge și/sau urină este obligatorie”*, la solicitarea colaboratorului INP Cuculiuc Andrei, a refuzat categoric și nemotivat să se supună testării alcoolscoptice cu aparatul „Drager”.

Ulterior, fiind condus la sediul IMSP Dispensarul Republican de Narcologie, str. Petru Rareș 32, mun. Chișinău, Boșca Sergiu XXXXX a refuzat examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei și recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen, refuzul fiind consemnat în procesul-verbal nr. 4702 din 10.12.2018 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, *în drept*, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, adică *refuzul, conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel **avocatul Marin Afanas în numele inculpatului Boșca Sergiu**, care a solicitat casarea acestei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, în privința inculpatului Boșca Sergiu să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an.

În motivarea cerințelor din apelul declarat, apărătorul a invocat că fapta pentru care este tras la răspundere penală inculpatul a fost comisă înainte de a fi condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21.02.2019. Prin urmare, reținerea de către prima instanță a circumstanței agravante – comiterea unei infracțiuni similare este neîntemeiată, deoarece inculpatul nu era condamnat în baza nici unei hotărâri la momentul când a comis prezenta infracțiune.

În pofida faptului că vina inculpatului Boșca Sergiu a fost dovedită pe deplin, apelantul a considerat că acesta din urmă nu trebuie să suporte o pedeapsă aspră, deoarece se căiește sincer în cele comise, a colaborat cu organul de urmărire penală, se caracterizează pozitiv, nu este la evidența medicului narcolog sau psihiatru, regretă cele întâmplate și promite că va evita comiterea altor fapte ilicite.

În concluzie, s-a subliniat că atât circumstanțele cauzei, cât și personalitatea inculpatului Boșca Sergiu, care anterior nu a fost judecat, respectiv, nu are antecedente penale, constituie temei de executare a pedepsei în condiții neprivative de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2020 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Pentru a motiva decizia adoptată, instanța de apel a constatat că prima instanță, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor raportată la declarațiile date în ședința de judecată de către inculpatul Boșca Sergiu, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute o încadrare juridică corespunzătoare.

Subsidiar, instanța de judecată a notat că legalitatea și temeinicia sentinței este contestată cu apel de către avocatul Marin Afanas în numele inculpatului Boșca Sergiu, în partea individualizării modalității de executare a pedepsei penale, solicitând în acest sens aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a subliniat că după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal se califică ca infracțiune „ușoară”, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau închisoare de pînă la 1 an.

În conformitate cu art. 76 Cod penal, drept circumstanțe atenuante instanța de apel a reținut căința sinceră a inculpatului.

În conformitate cu art. 77 Cod penal, drept circumstanțe agravante au fost stabilite – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară.

Reieșind din materialele cauzei, instanța de apel a conchis că inculpatul Boșca Sergiu XXXXX anterior a fost condamnat, și anume prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21.02.2019, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 134 (una sută treizeci și patru) ore de muncă neremunerată în folosul comunității (f.d. 147-151).

Prin urmare, alegațiile avocatului Marin Afanas despre faptul că inculpatul Boșca Sergiu XXXXX anterior nu a fost judecat, și nu are antecedente penale, au fost respinse ca neîntemeiate, din motiv că cel din urmă a fost condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21.02.2019, și astfel, la caz, devin aplicabile prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal.

În context, instanța de apel a ținut să menționeze că prevederile art. 84 alin. (4) Cod penal stipulează faptul că pedeapsa se stabilește și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.

Cu referire la alegațiile părții apărării precum că prima instanță a stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră și nu a ținut cont de faptul că inculpatul s-a căit sincer de fapta comisă, a recunoscut vina integral, a conștientizat faptele comise și pe viitor nu va mai admite asemenea încălcări, au fost respinse ca neîntemeiate, și aceasta deoarece, circumstanțele vizate au fost reținute în procesul individualizării pedepsei penale, și prin urmare, nu mai pot fi reținute repetat și în cadrul individualizării modului de executare a pedepsei.

Mai mult ca atât, instanța de apel a opinat că măsura de pedeapsă solicitată de a fi aplicată inculpatului Boșca Sergiu este inechitabilă și ineficientă pentru a asigura corectarea și resocializarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, având în vedere faptul că inculpatul anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni similare, iar careva concluzii nu a făcut și nu a ales calea corectării și reintegrării în societate.

6. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Afanas Marin în numele inculpatului Boșca Sergiu*, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, în privința lui Boșca Sergiu să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal, cu stabilirea unei perioade de probațiune de 1 an.

Pentru a susține cerințele invocate în recursul declarat, partea apărării a indicat că la judecarea cauzei atât în fond, cât și în apel a atras atenția instanțelor de judecată asupra faptului că inculpatul, anterior nu a fost judecat, și deci nu are antecedente penale, aceasta deoarece sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21.02.2019 a fost pronunțată anterior comiterii infracțiunii din prezenta cauză penală, care potrivit actului de învinuire și sesizare a instanței de judecată a fost comisă la data de 10.12.2018.

De asemenea, afirmă recurentul că la stabilirea modului de executare a pedepsei, instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că inculpatul se caracterizează pozitiv la locul

de trai și a tras concluziile necesare în urma infracțiunii comise, fiind ferm convins că nu va mai fi în conflict cu legea penală.

Astfel, reieșind din împrejurările expuse mai sus, recurentul consideră că instanțele de fond eronat și pripit au ajuns la concluzia de a stabili inculpatului Boșca Sergiu executarea reală a pedepsei închisorii, atunci când la caz nu sânt prezente careva impedimente de ordin legal, ce nu ar permite instanțelor de judecată aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința celui din urmă.

6.1. Procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre dacă nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, *dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.*

După cum rezultă din materialele cauzei, titularul cererii de recurs invocă temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de

instanțele de fond și de apel, în cazurile când *instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Cu referire la individualizarea pedepsei stabilite lui Boșca Sergiu, instanța de recurs notează că instanțele ierarhic inferioare, corect au identificat norma incidentă speței date, și anume art. 84 alin. (4) Cod penal, potrivit căreia: „Conform prevederilor alin.(1)-(3) se stabilește pedeapsa și în cazul în care, **după pronunțarea sentinței**, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite **înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză**. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.”

Așadar, din structura normei expuse mai sus, urmează să distingem două momente-cheie, ce comportă o conotație cronologică foarte importantă pentru o individualizare corectă a pedepsei penale pe cazul dat, în baza art. 84 alin. (4) Cod penal: 1) existența unei sentințe de condamnare în privința inculpatului; 2) fapta imputabilă inculpatului din prezenta cauză să fie comisă **anterior pronunțării sentinței în prima cauză**.

Revenind la actele cauzei, Colegiul lărgit constată că prima sentință în privința inculpatului Boșca Sergiu a fost pronunțată de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru la data de **21 februarie 2019**, potrivit căreia inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal (f.d. 147-151, vol. I).

În contrast, fapta pentru care este învinuit Boșca Sergiu în prezenta cauză penală a fost comisă la data de **10 decembrie 2018**, adică anterior pronunțării sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din **21 februarie 2019**.

Circumstanțele reținute mai sus, pe lângă aceea că confirmă prezența unui concurs de infracțiuni, și a nu a unui cumul de sentințe, exclud conceptul juridic de **antecedente penale**, care presupune o stare juridică a persoanei, ce apare din momentul rămânerii definitive a **sentinței de condamnare**. Or, după cum a fost stabilit mai sus, la momentul comiterii infracțiunii în cauza penală vizată (10 decembrie 2018), în privința inculpatului Boșca Sergiu nu era pronunțată nici o sentință de condamnare.

Contrar considerentelor consemnate *supra*, instanța de apel, deși a reținut în partea descriptivă a deciziei adoptate, norma prevăzută la art. 84 alin. (4) Cod penal, fără a pătrunde în esența juridică a acesteia, formulează în mod pripit următoarea constatare: „5.6.2. Colegiul Penal va respinge ca fiind nefondate alegațiile avocatului Marin Afanas despre faptul că inculpatul Boșca Sergiu XXXXX, anterior **nu a fost judecat, respectiv, nu are antecedente penale**, or, după cum a fost reiterat *supra*, inculpatul Boșca Sergiu a fost condamnat prin **sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21.02.2019, respectiv, la caz, sunt aplicabile prevederile art. 84 alin. (4) Cod Penal.**” (f.d. 237-238, vol. I).

Un alt aspect important, reținut eronat de către instanțele de fond îl constituie agravanta – săvârșirea unei infracțiuni similare. Pentru aceleași motive desfășurate mai

sus, potrivit cărora este cert faptul că inculpatul nu avea antecedente penale la momentul comiterii infracțiunii din prezenta cauză penală, este inadmisibilă constatarea prematură că la acel moment acesta a comis o infracțiune similară, fără a fi pronunțată o sentință de condamnare în acest sens.

Acestea fiind constatate, Colegiul lărgit conchide că instanțele de fond au comis o eroare gravă de drept la individualizarea pedepsei penale, fiind incidente cazului dat temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, din care motiv, se impune admiterea recursului declarat de *avocatul Marin Afanas în numele inculpatului Boșca Sergiu*, cu casarea parțială a hotărârilor adoptate pe caz, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în acea parte, fără a se agrava situația condamnatului.

Așadar, instanța de recurs opinează că redozarea pedepsei închisorii stabilite de către instanțele de fond cu o lună închisoare, va constitui acea măsură de pedeapsă, mărimea căreia va corija comportamentul inculpatului și va contribui la evitarea comiterii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor justițiabili, fiind astfel, asigurată menținerea ordinii de drept.

Subsidiar, Colegiul penal nu poate susține viziunea recurentului potrivit căreia suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare va contribui la atingerea scopului pedepsei penale, aceasta deoarece, chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru inculpat, ci doar se întrunesc circumstanțele necesare care constituie temei de drept pentru instanța de judecată de a decide, *potrivit propriei convingeri*, asupra oportunității suspendării executării pedepsei închisorii.

Prin urmare, având în vedere că inculpatul deja a beneficiat de o reducere a limitelor de pedeapsă în temeiul prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cât și prin prezenta decizie, instanța de recurs subliniază că mărimea și modalitatea de executare a acesteia este legal individualizată, proporțională faptei săvârșite, cu reținerea tuturor circumstanțelor cauzei ce vizează fapta comisă și personalitatea inculpatului.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Afanas Marin în numele inculpatului Boșca Sergiu, casează parțial sentința Judecătorei Chișinău din 13 ianuarie 2020 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2020, în partea stabilirii pedepsei, în cauza penală în privința lui *Boșca Sergiu XXXXX*, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în această parte, după cum urmează:

Lui **Boșca Sergiu XXXXX** recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal i se stabilește o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, la pedeapsa stabilită se adaugă parțial, pedeapsa numită prin sentința Judecătoriei Chișinău din 21 februarie 2019, cu stabilirea unei pedepse definitive lui **Boșca Sergiu XXXXX** sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) luni, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei închisorii a se calcula din momentul reținerii acestuia.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărârilor contestate se mențin, fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **08 iulie 2021**.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Victor Boico